

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi M. D.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 6 września 2012 r. w sprawie z wniosku W. G.

przy uczestnictwie M. D.

o podział majątku dorobkowego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 kwietnia 2016 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Okręgowego w T.

z dnia 7 lipca 2015 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy w T. odrzucił zażalenie M. D. na postanowienie Sądu Okręgowego w T. z dnia 30 kwietnia 2015 r., odrzucające skargę o wznowienie postępowania w sprawie o podział majątku dorobkowego. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że pełnomocnik skarżącej, wezwany do usunięcia braków formalnych zażalenia poprzez złożenie pełnomocnictwa z prawem reprezentacji skarżącej przed Sądem Najwyższym, wykonał zarządzenie w sposób niepełny, ponieważ dołączył samo pełnomocnictwo, bez odpisu dla uczestnika, a Sąd nie miał obowiązku pouczać profesjonalnego pełnomocnika o obowiązku złożenia odpisu pełnomocnictwa.

W zażaleniu na to postanowienie, skarżąca domagając się jego uchylenia, zarzuciła naruszenie art. 130 § 1 w związku z art. 130 § 2 k.p.c. oraz art. 89 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wzywając pełnomocnika skarżącej do usunięcia braków formalnych zażalenia poprzez złożenie dodatkowego pełnomocnictwa, Sąd Okręgowy wyszedł z założenia, że do wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania, konieczne jest dodatkowe upoważnienie pełnomocnika procesowego do dokonania tej czynności. Stanowisko to nie zasługuje na podzielenie, zażalenie do Sądu Najwyższego nie jest bowiem szczególnym środkiem zaskarżenia, a służy jedynie dokonywaniu kontroli instancyjnej określonych orzeczeń sądu drugiej instancji, będąc środkiem odwoławczym rozpoznawanym w toku instancji (art. 394¹ k.p.c.). Do wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego wystarczy, więc pełnomocnictwo procesowe, które - zgodnie z art. 91 k.p.c. - obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2014 r., III CZ 29/14, OSNC-ZD 2015, nr 4, poz. 56).

Pełnomocnictwo udzielone przez skarżącą adwokatowi K. K. w dniu 7 stycznia 2015 r. upoważnia go do prowadzenia sprawy o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w T. w sprawie I ACa .../12, we wszystkich instancjach sądowych (k. 67) jest, zatem

pełnomocnictwem procesowym obejmującym z mocy samego prawa umocowanie do wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania. Z przytoczonych względów, bezprzedmiotowe było wzywianie pełnomocnika do złożenia odrębnego pełnomocnictwa upoważniającego go do działania w imieniu skarżącej w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym (k. 93), a następnie odrzucanie zażalenia z uwagi na niezłożenie odpisu żądanego pełnomocnictwa.

Niezależnie od powyższego, nie można zgodzić się z Sądem Okręgowym, jakoby nie przedłożenie wraz z pełnomocnictwem jego odpisu, mogło skutkować odrzuceniem zażalenia bez potrzeby wdrażania procedury naprawczej. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, wezwanie do usunięcia braków pisma procesowego powinno dokładnie wskazywać te braki i sposób ich usunięcia, a termin do poprawienia lub uzupełnienia pisma procesowego dotyczy tylko tych braków, które Sąd wytknął. Termin wyznaczony do usunięcia braku formalnego pisma procesowego należy uznać za niezachowany, jeśli strona w tym terminie w ogóle nie podjęła czynności uzupełniającej lub wprowadzi ją podjęła, lecz w taki sposób, że brak nie został uzupełniony w całości (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2008 r., I CZ 34/08, nie publ.). W judykaturze podkreśla się także, że w sytuacji, gdy strona uzupełniła brak formalny wskazany w wezwaniu, lecz pismo dotknięte jest innym brakiem, sąd (przewodniczący) - wzywając stronę do jego usunięcia - szczegółowo określa, o jaki brak chodzi i tylko wtedy może nastąpić negatywny skutek procesowy związany z nieuzupełnieniem braku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2011 r., II PZ 39/10, nie publ.).

Zarządzeniem z dnia 19 czerwca 2015 r. pełnomocnik skarżącej został wezwany jedynie do „złożenia pełnomocnictwa do reprezentacji skarżącej przed Sądem Najwyższym w postępowaniu o wznowienie postępowania” (k. 93) i nałożony na niego obowiązek w terminie wypełnić (k. 95-96). W wezwaniu nie wspomniano o obowiązku dołączenia odpisu pełnomocnictwa dla strony przeciwnej, jednak powinność ta wynika wprost z treści art. 89 § 1 k.p.c.

Złożenie pełnomocnictwa oraz złożenie jego odpisu stanowią dwie osobne czynności, z których każda może podlegać procedurze naprawczej określonej w art. 130 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., I CZ 67/13, nie publ.). Ponadto art. 130 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. ma walor ogólny i ustanawia regułę bez jej różnicowania podmiotowego na sytuacje, czy uczestnik postępowania nieprocesowego działa osobiście czy przez profesjonalnego pełnomocnika. Wprawdzie wezwanie kierowane do zawodowego pełnomocnika może cechować pewna skrótowość wynikająca z powołania w zarządzeniu określonych przepisów procesowych regulujących wymogi formalne (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2001 r., I CZ 49/01, nie publ.), jednak w rozpoznawanym przypadku ten aprobowany w orzecznictwie wyjątek nie zachodzi, pełnomocnik został bowiem wezwany wyłącznie do złożenia pełnomocnictwa, bez odwołania do przepisów regulujących jego obowiązki procesowe w tym zakresie (k. 93).

Z przytoczonych względów zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.)

jw

eb